

BEILLUSTREERDE

WEESHUIS-RIJMEN

Ten voordeele van het Weeshuis.

S-GRAVENHAGE,
W. A. BESCHOOR.

Geillustreerde
Weeshuis-Rijmen.

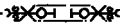
GEILLUSTREERDE

WEESHUIS-RIJMEN

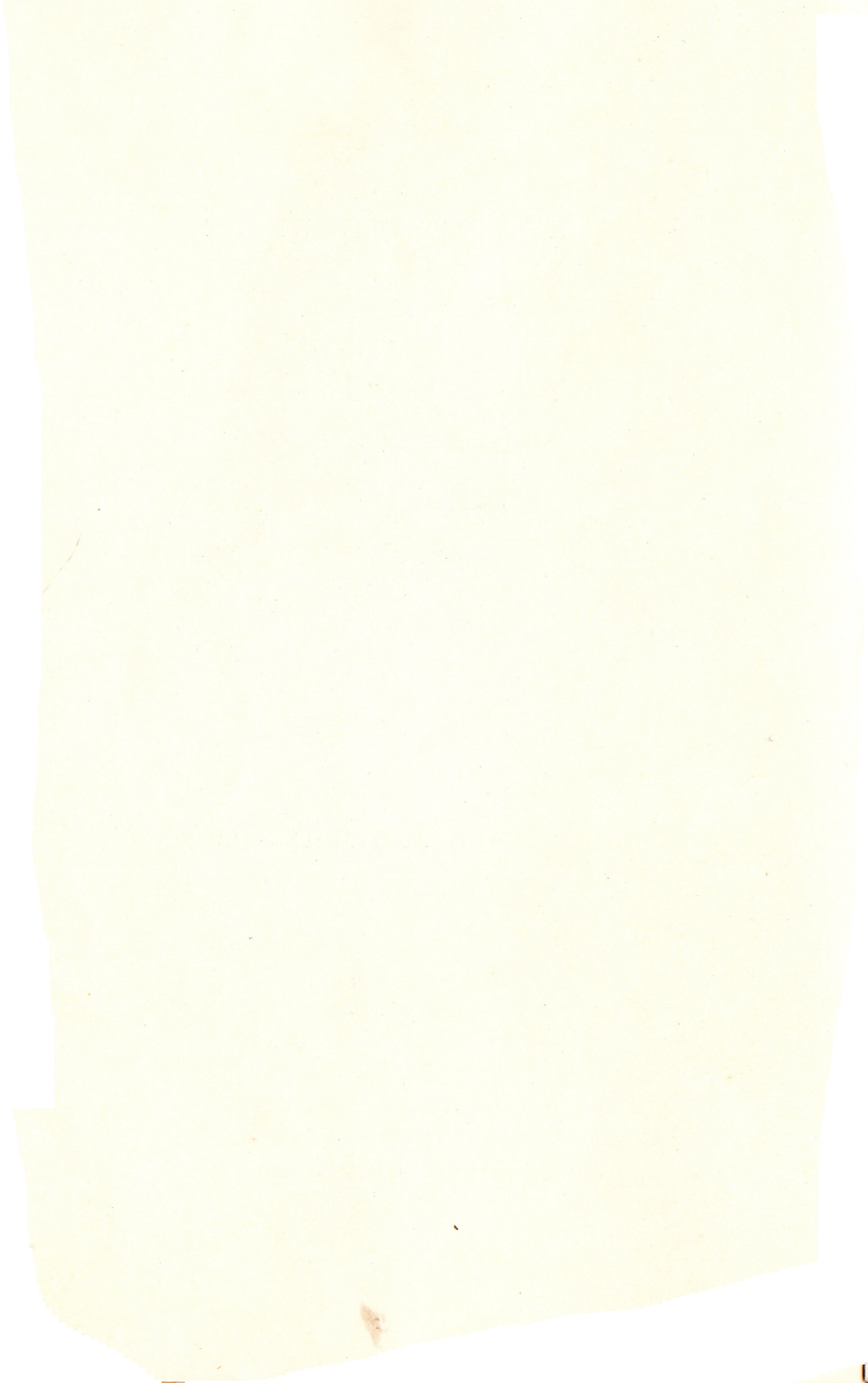
*Hier treurt het Weeshind met geduld,
Dat arm is zonder zijne schuld,
En in zijn armoel moet vergaan,
Indien gij 't weigert bij te staan;
Zoo gij genegend zijt van God,
Vertroost ons nit uw overschot.*

*Geen armer wees op aarde zwerft,
Dan, die der weenen Vader derft;
Der weenen Vader derft hij niet,
Die weenen troost in hun verdriet;
Dus sla uw oogen op ons neêr,
Ons aller Vader troost u weêr.*

VONDEL.

's-GRAVENHAGE,
W. A. BESCHOOR.

Triumfzang van Neêrland's Weezen.

Neêrland's Weezen! komt, treedt nader;
Jubelt vrij uw dankbaar lied.
Moest u 't bangst verdriet eens treffen,
's Hoogsten trouw begaf u niet!
„Van de Maas tot aan de Schelde,
„Van den Lauwer tot den Rijn,“
Neêrland, Neêrland, voor uw weezen
Wilt g'een troost en toevlucht zijn!

Zit ook niet een teeder Weesjen
 Op den troon van Nederland?
 Wenkt èn hier, èn in Oost-Inje
 Niet die kleine Weezenhand?
 Aller harten, aller monden
 Stemmen in één zegenbeê:
 „Zegen, Heer! d'Oranje-Weeze”
 Hoort! 't kanon dreunt salvo's meê!

Leve onze Koninginne!
 Leve onze Regentes!
 Mocht hen ooit een vijand dreigen:
 Elk van ons vocht dan voor zes!
 „Van de Maas tot aan de Schelde,
 „Van den Lauwer tot den Rijn,”
 Groei' de Wolvaart, bloei' de Vrede!
 Heere God! doe dat zoo zijn.

Deze „Triumfzang“ werd voor H.H. M.M. DE KONINGIN en de KONINGIN-
 REGENTES door de Weezen gezongen op den 8ten April 1892.

Het verlaten Kind.

O jaag mij toch niet voort,
Mij, arm, verlaten kind,
Dat ouders, vrienden mist
En nergens liefde vindt!
Ach, honger doet zoo wee,
Ik beef van vrees en pijn
Ontsluit, ontsluit uw deur,
Eu laat mij binnen zijn!

De noordenwind steekt op,
En ijsig dringt hij door.
Heb meêlij, rijke vrouw,
O, open mij en hoor!
Was Jezus niet een kind,
Eens arm en klein en teêr?
O, hoor om Hem mijn beê,
Of 'k zink hier stovend neêr.

Kom binnon, droevig kind,
Ge vindt hier huis en haard.
Kom, droog uw kleed bij 't vuur.
En wees mij lief en waard.
De Heilaud zendt u mij —
'k Heb troost en spijs en drank.
Kom, droog je tranen, kind!
En breng aan Hem uw dank.

Spinnelied.

Wieltje, wil je me bekoren?
Draai de draadjes naar behooren;
Spoed u zonder stil te staan.
Zie, vèr boven en beneden
Draait het al, en dat met reden;
Draait het zonder stil te staan.

Zonder draaien, zonder keeren
 (Zeggen de geleerde heeren!)
 Zou 't op aarde heel niet gaan;
 En in plaats van lichtgoflonker
 Had men niets dan ak'lig donker
 Bleef des nachts de hemel staan.

Menschen, landen, boomen, kerken,
 Draaien, zonder dat we 't merken,
 Altijd door het wijde rond.
 Rad'ren, klokken, wieken, winden,
 Moet men meestal went'lend vinden,
 Of — de zaak is niet gezond!

Daarom wieltje, wil je spoeien:
 Van deez' draad moet kleeding groeien,
 Kleeding zoo voor arm als rijk.
 Luijaards zijn op slechte wegen,
 Maar op arbeid volgt Gods zegen.
 Wieltje, draai! je maakt me rijk! *)

*) Het spinnewiel was lang in het weeshuis in gebruik. In 1785 werd het evenwel voor goed ter zijde gezet, toen het bleek dat er weinig meer mede te verdienen was.

Vraag en Antwoord.*

VRAAG.

Ik zie den Kerstboom stralen,
En hoor een feest'lijk lied...
Gij wenscht — ook ik zal zingen?
Neen, verg van mij dat niet!

*) Gezongen als beurtzang bij den Kerstboom in 1801.

Al zag ik honderd ceders
 Zich baden in den gloed...
 Hoe zou ik zingen kunnen
 Bij wat ik missen moet?

ANTWOORD.

Wel mogen Weezen zingen
 Zoo goed als ieder kind!
 Zij zingen van een Heiland,
 Die hen ook teêr bemint.
 Zij prijzen ook Gods liefde,
 Met al de Eng'len saâm,
 En eeren Hem als *Vader*,
 In Jezus' heil'gen Naam.

VRAAG.

Wel zie 'k Gods liefde blinken,
 Maar 't is door tranen heen!
 Hoe kan *ik* recht verheugd zijn?
 'k Ben *wees* toch, en — alleen.
 Ik treur om lieve ouders,
 Die ik hier derven moet.
 Hoe kan ik vroolijk wezen
 Als 't leed mij klagen doet?

ANTWOORD.

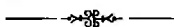
Kom, wil uw tranen drogen:
 Wij deelen uw verdriet.
Veel hebt ge moeten derven,
Verlaten zijt gij niet!
 De Vader aller weezen
 Slaat ook op u Zijn oog.
 Hij zal u zachtkens leiden,
 Eens voeren naar Omhoog!

NAAR HET WEESHUIS.

Eene Wandeling

door de Meisjes- en Kinderafdeeling.

Ja, een wereld in het klein
Is ons Huis; maar — frisch en rein;
Zoek 't in 't Zuiden van de stad;
Neem een kijkje, toef er wat!
Doe maar open, heer portier!
'k Treed weêr binnen met plezier;
Want een wees, die 't goed bedenkt,
Mint het Huis, dat God hem schenkt.

DE KEUKEN.

Rechts de gang maar ingegaan,
 Waar ge soms den *Kok* ziet staan.
 Door de open keukendeur
 Slaant de damp. Wat lekk're geur!
 Soms van erwtensoep met prij,
 Dan van koól of rijstenbrij.
 Goede kok, stoom zoo maar door;
 't Smaakt ons best, geloof het, hoor!

NAAI-KAMER.

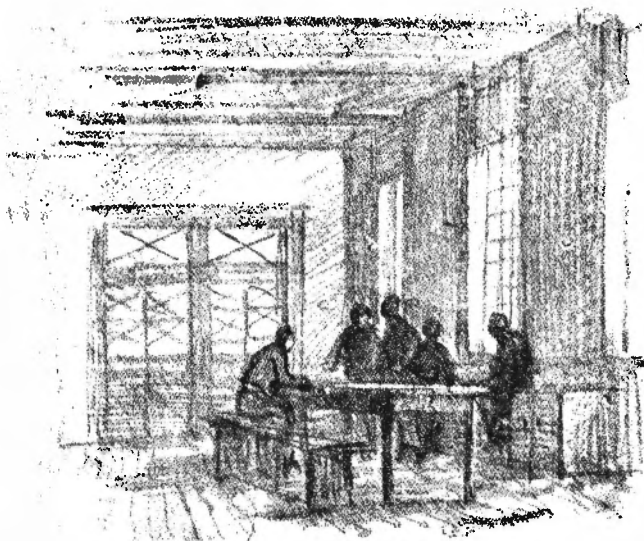
't Spreekvertrek gaan we voorbij.
Sta niet stil: 't waar' al te vrij!
„Luistervinken deugen niet:
„Brave meisjes zijn het niet!“
Liever zien we 't naai-vertrek:
't Is hier knippen naar 't bestek,
Rijgen, stikken met beleid;
Ieder vindt druk bezigheid.

BREI-KAMER.

Kleine kleuter, zit je daar?
 Is al haast je kousje klaar?
 Doe maar goed wat „*Moeder*“ zegt,
 Als je steek bij steekje legt.
 Zet j' eens letters op 't stramien,
 Nu, dan kom ik nog eens zien.
 Zing er ook een liedje bij:
 Straks volgt spelen, vrij en blij!

SPEELKAMER.

Lieve kleintjes! wat een pret!
 Hier niet een, die lipjes zet!
 Freekje, Tootje, 't lief klein goed
 Ziet er uit als melk en bloed.
 Nu, geen wonder: om half één
 Zijn ze stil; dan hoort g' er geen:
 't Is dan weér het oude lied:
 „'t Muizend poesje miaauwt niet!“

GEZELSCHAPSZAAL.

Zie nu hier die mooie zaal,
 Keurig net, doch zonder praal.
 Als het dagwerk is gedaan,
 Treft hier elk zijn maatje aan.
 Stille vreugd en stage vlijt
 Bannen tweedracht, haat en nijd.
 Dikwijls klinkt hier 't vroolijk lied:
 „Pruilen, neen, dat doen wij niet!“

N° 72.

Schillen wel — *geschillen* niet
 Is wat 't oog hier veeltijds ziet.
 Schillen maakt men dun en... lang,
 En voor „putjes“ is men bang.
 Wordt ge graag een *finke* vrouw,
 Wees dan *zuinig*, *vlijtig*, *trouw*!
 Draai vlug 't *mesje* „*jassend*“ rond:
 Die nu werkt, vult straks den mond!

WASCHKAMER.

't Vliegend rad bromt: „Maakt toch spoed;

Vlijt en zeep jaagt 't vuil uit 't goed!“

Meisjes spoelen 't heen en weêr,

d' IJz'ren lift brengt 't op en neêr.

't Goed *moet* schoon, daar helpt niet aan...

Zou j' ook op je hoofd gaan staan.

Machinist meent, kort en goed:

„Na het werk smaakt 't pijpje zoet.“

STRIJKKAMER.

Willen w' even binnen gaan?
 Zie dan hier de strijksters staan.
 Bij het „opdoen“ van de wasch
 Komt ge, meisjes, goed te pas!
 Legt de plooitjes keurig net,
 Zoo geeft 't mutsje *tweemaal* pret.
 Rein van zeden, rein van kleet,
 Spaart ook strijksters droevig leed.

EETZAAL.

d' Eetbel luidt; 't is zoo half één;

Wie gezond is, spoedt er heen!

Men ziet tafels rein en wit,

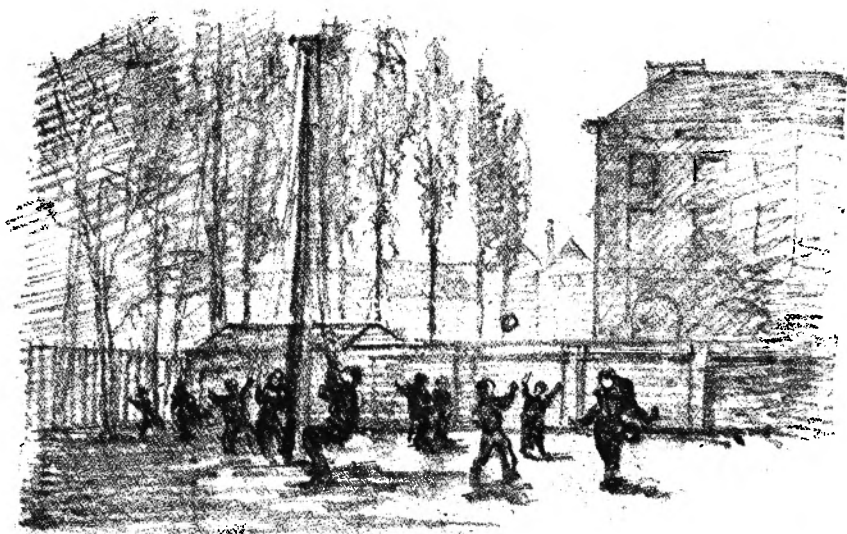
Waaraan *menig* weesje zit.

WEEZENVRIENDEN! Ziet hier nu,

Die God danken en — ook U!

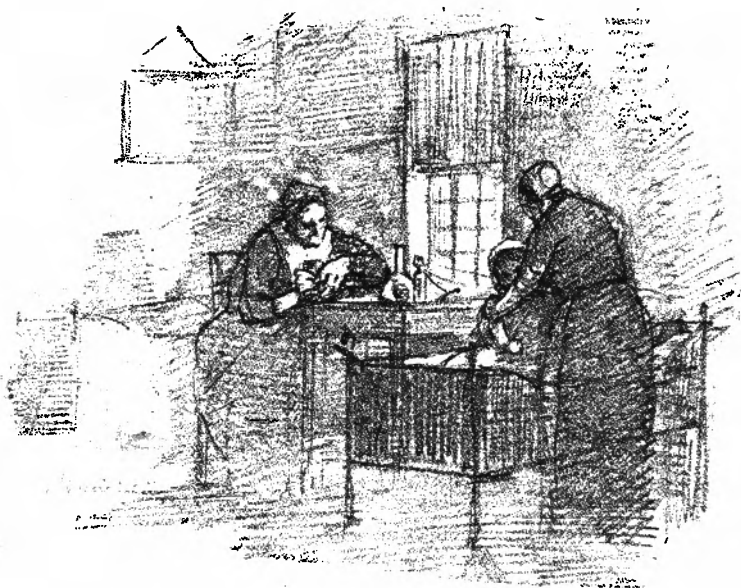
Weesjes dank is 't schoonste loon;

Siert u meer dan aardsche kroon.

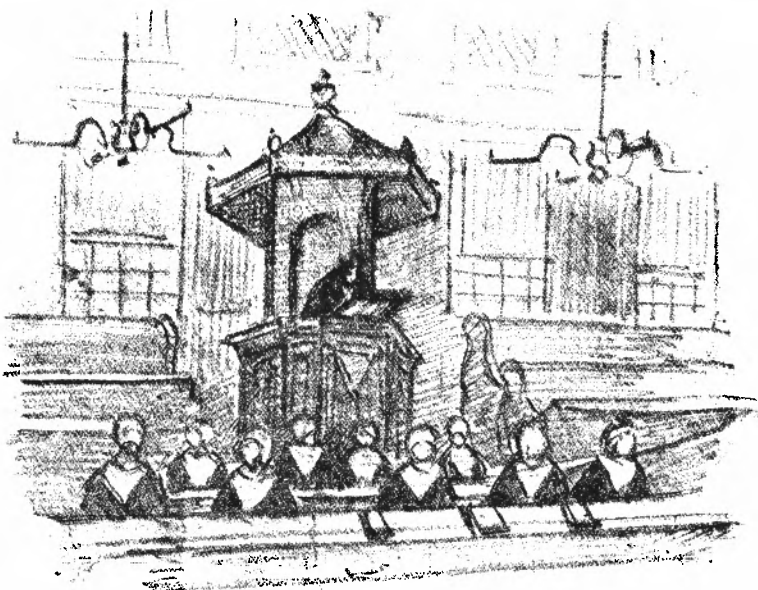
SPEELPLAATS.

Zie hier schommel, zandhoop, wip
 Men speelt „ buut „ of „ blinde kip. „
 Weesjes dart'len hand aan hand —
 't Is hier pret aan alle kant!
 Schater vrij, o blijde jeugd,
 Gaarne gunnen wij U vreugd!
 Kon uw *Moeder* U zien staan
 Wis, ze schreid' een dank'bre traan!

ZIEKENZAAL.

Zet de voeten zachtkens neêr:
 Hier zijn kranken, zwak en teêr;
 Maar de Liefde zorgt er goed.
 's Leeraars woord troost 't bang gemoed;
 's Docters medicijn stilt pijn:
Hier ook mag men dankbaar zijn!
 Want voorwaar, in vreugd of nood,
Altijd is Gods liefde groot!

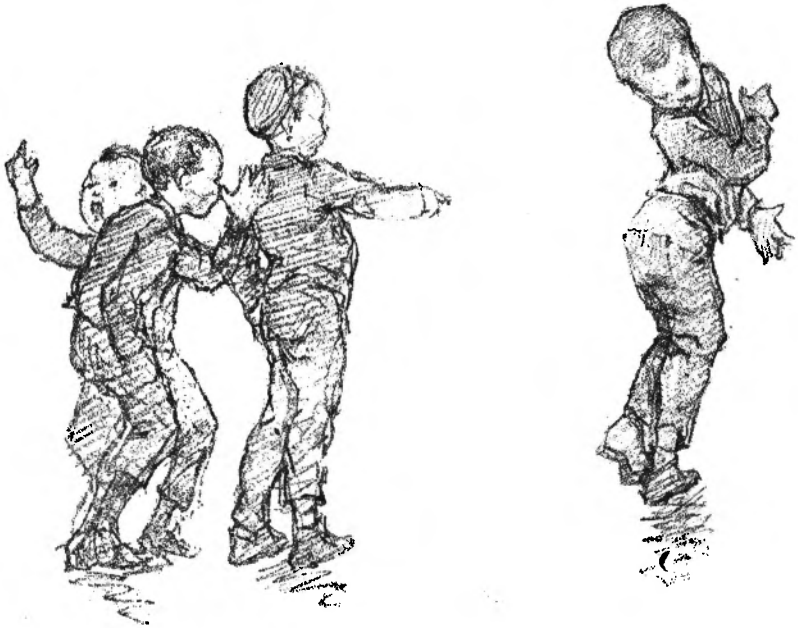
CATECHISATIE-ZAAL.

Weezenkerk en — feestlokaal,
 Voorportaal der Hemelzaal:
 Hier troost ons des Vaders Woord,
 Ruischt Zijn lof in schoon accoord!
 'k Voel me hier geen weeze meer:
 Mint de Vader ons niet teêr?
 O, hoe licht drukt 't aardsche kruis,
 Als ik denk aan 't *Vaderhuis!*

SLAAPZAAL.

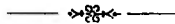
Nu naar boven heen gesneld,
Want „Klaas Vaak“ me d' oogen kwelt.
'k Sluit nu graag „de vensters“ toe —
't Dagwerk maakt' ons eind'lijk moe!
Als Gods Engel 't Huis bewaakt,
Wis, dat ons geen leed genaakt.

Trouwe Heiland, blijf nabij;
Zegen *allen* en . . . ook mij.

De gelapte Broek.

(Geschiedenis van een „halven” Wees.)

„Jongens, jongens! daar is Krelis
 „Van de weduw', om den hoek!
 „Zeg eens, ventje, mooie jongen,
 „Hoe kom jij toch aan zoo'n broek?
 „'k Zou zoo'n ding niet durven dragen,
 „Plaagde Koos, „jij, Jan? jij, Piet?“
 „Schaat'rend riepen daarop allen:
 „'k Dank je, hoor! ik niet, ik niet!“

„Hoor eens, mooie lappenjongen,“

(Sarde rijke buurmans Piet)

„Niemand wil jouw vriendje wezen:

„Zie zoo'n broek . . . wel, schaamt g' u niet?“

„Waarvoor zou ik mij toch schamen,“

(Zeide Krelis, flink en kloek,)

„Ik schaam mij geen *twintig* lappen,

„Zette Moe die op mijn broek;

„Vrij moogt gij die lappen smaden,

„Gij, die heel geen armoê kent.

„Wie mijn Moeder durft miskennen,

„Noem ik luid een — laffe vent!

„Heelt zij niet mijn oude kleêren;

„Zorgt zij niet den ganschen dag,

„Wie van U heeft liever moeder? . . .

„'k Geef geen zier om uw gelach!“

„Bravo, Bravo!“ (riepen allen)

„Waarlijk, Krelis heeft gelijk!

„Wel heeft hij een' arme Moeder,

„Maar in liefde is ze rijk!“

Twintig jaren zijn vervlogen

Ja, die Krelis had gelijk.

Eens *had* hij een arme Moeder:

Krelis maakte Moeder RIJK!

